

بسمه تعالی

کلیه دستگاه‌های اجرایی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - وزارت امور اقتصادی و دارایی

در اجرای تبصره (۳) ماده (۳) آیین نامه «نحوه صدور تضمین نامه های عهده دولت جمهوری اسلامی ایران» موضوع تصویب نامه شماره ۱۰۵۵۶۴/ت/۵۶۱۲۵ هـ مورخ ۱۳۹۸/۸/۲۲ هیأت محترم وزیران، که با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه شده، به شرح زیر جهت اجرا ابلاغ می گردد.

«دستورالعمل اجرایی نحوه صدور تضمین نامه های عهده دولت جمهوری اسلامی ایران»

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

- (۱) آیین نامه: آیین نامه نحوه صدور تضمین نامه های عهده دولت جمهوری اسلامی ایران به شماره ۱۰۵۵۶۴/ت/۵۶۱۲۵ مصوب ۱۳۹۸/۸/۲۲
- (۲) شناسه یکتا: شناسه یکتای تضمین نامه موضوع ماده (۳) آیین نامه.
- (۳) وزارت: وزارت امور اقتصادی و دارایی
- (۴) دستگاه اجرایی، تضمین نامه، ذی نفع تضمین، سازمان، متقاضی، مدیون اصلی، سامانه، بانک مرکزی و اوراق مالی اسلامی: بر اساس تعاریف ارائه شده در بندهای متناظر در ماده (۱) آیین نامه.
- (۵) مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده است و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد.
- (۶) مؤسسه بیمه: شرکت سهامی عام ایرانی که کلیه سهام آن با نام بوده و با رعایت قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری و طبق قانون تجارت به ثبت رسیده و پروانه تأسیس مؤسسه بیمه دریافت کرده باشد.
- (۷) درخواست مطالبه تضمین نامه: در صورت عدم ایفای تعهدات توسط مدیون اصلی، ذینفع می تواند درخواست مطالبه تعهدات تضمین شده را در سامانه ثبت نماید که تعهدات توسط ضامن انجام شود.

۸) اصلاح تضمین (اصلاحیه): پس از اعطای شناسه یکتا به تضمین‌نامه، به هرگونه تغییر در مفاد آن اصلاح تضمین گفته می‌شود.

۹) مهلت اعطای تسهیلات: تاریخ مشخصی در تضمین‌نامه که اعطای تسهیلات توسط ذینفع تضمین به مدیون اصلی به پشتوانه آن تضمین‌نامه، تا آن تاریخ امکان‌پذیر است.

۱۰) تاریخ اعتبار تضمین‌نامه: آخرین زمان مجاز برای اعلام درخواست مطالبه تضمین‌نامه توسط ذینفع.

۱۱) سامانه سمات: سامانه متمرکز اطلاعات تسهیلات و تعهدات (سمات) موضوع ماده (۳۵) "آیین‌نامه پیشگیری از انباشت مطالبات غیر جاری بانکی" مصوب ۱۳۹۷/۱۲/۲۸ ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی.

۱۲) نوع پوشش تضمین: پوشش تضمین مشتمل بر پوشش اصل، سود، مانده مطالبات معوق، یارانه سود و امهال تسهیلات توسط دولت (حسب مورد).

۱۳) مطالبات از دولت: مطالبات ریالی و ارزی که در چارچوب قوانین و مقررات به سرفصل حساب مطالبات از دولت منتقل می‌شود.

۱۴) مطالبات غیرجاری: شامل مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول

۱۵) وجه التزام تأخیر تأدیه دین: وجوهی است که مشتری موظف است در صورت عدم ایفای به موقع تعهدات خود در قبال مؤسسه اعتباری در چارچوب مصوبات شورای پول و اعتبار پرداخت نماید.

۱۶) جریمه وجه التزام تأخیر تأدیه دین: اختلاف وجه التزام تأخیر تأدیه دین با سود محاسبه شده با نرخ مصوب شورای پول و اعتبار.

۱۷) امهال: توافق مؤسسه اعتباری با مشتری به منظور اعطای مهلت بیشتر برای بازپرداخت، با ترتیباتی متفاوت از قرارداد اولیه شامل تقسیط مجدد، تمدید، تجدید، تبدیل قرارداد و نظایر آن به تشخیص بانک مرکزی

۱۸) یارانه سود: سود سهم دولت در تسهیلات بانکی که به موجب قوانین و مقررات، دولت موظف به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار و نرخ سود سهم مشتری است و تضمین پرداخت یارانه سود توسط سازمان برنامه صادر شده است.

۱۹) نحوه محاسبه اقساط مصوب شورای پول و اعتبار: نحوه محاسبه اقساط ماهانه و کل سود در قراردادهای با بازدهی معین، موضوع تصویب‌نامه شورای پول و اعتبار و بخشنامه شماره مب/۱۵۲۱ مورخ ۱۳۸۶/۴/۱۸ و اصلاحات بعدی آن

ماده ۲- تضمین‌نامه، قابل انتقال و قابل تنزیل و معامله در بازار ثانویه نیست.

ماده ۳. ایجاد تعهد جدید برای دولت توسط بانک مرکزی و موسسات اعتباری صرفاً در صورتی مجاز است که از قبل، تضمین یا تعهد آن با مبنای قانونی توسط سازمان برنامه صادر شده باشد. ایجاد تعهد برای دولت بدون اخذ مجوز سازمان برنامه ممنوع می باشد.

فصل دوم - صدور تضمین نامه

ماده ۴- سازمان بنا به درخواست متقاضی در سامانه و پس از تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی، به همراه مستندات قانونی ارائه شده و در چارچوب قوانین و مقررات و با رعایت ضوابط تعیین شده در دستورالعمل نحوه بررسی وضعیت اعتباری مدیون اصلی موضوع تبصره (۱) ماده (۲۰) آیین نامه و مفاد ماده (۱۳) آیین نامه، بعنوان تنها مرجع قانونی مجاز، به نیابت از دولت اقدام به صدور تضمین نامه نماید.

تبصره ۱- متقاضی موظف است درخواست صدور تضمین نامه به همراه مستندات مورد نیاز را از طریق سامانه به سازمان ارسال نماید.

تبصره ۲- سازمان می تواند تنها در مواردی که به موجب قانون و مقررات مجاز شده است، پس از ثبت مستندات قانونی و دستورات مربوطه در سامانه، رأساً اقدام به صدور تضمین نماید.

تبصره ۳- درخواست متقاضی و تضمین نامه حداقل باید حاوی اطلاعات مربوط به ذی نفع، مدیون اصلی، استنادات قانونی پشتوانه صدور تضمین، موضوع تضمین، نوع پوشش تضمین، سقف مبلغ تعهد مورد تضمین، مبلغ تعهدات مورد تضمین به تفکیک اصل، سود و یارانه سود، مهلت اعطا تسهیلات، تاریخ اعتبار تضمین نامه، زمان بندی بازپرداخت و منبع تأمین تعهدات موضوع تضمین باشد. سایر اطلاعات به تشخیص سازمان خواهد بود.

تبصره ۴- ایجاد تعهد به پشتوانه تضمین نامه پس از "مهلت اعطای تسهیلات" قابل قبول نیست.

ماده ۵- متقاضی موظف است با رعایت بند (ت) ماده (۷) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، گزارش توجیهی نحوه استفاده از تسهیلات بانکی و بازپرداخت آن جهت خرید تضمین و توافقی و تهیه و تدارک نهادهای کشاورزی، به نحوی که بار مالی مازاد بر ارقام مندرج در قوانین بودجه سنواتی برای دولت ایجاد نگردد به سازمان ارائه نماید.

ماده ۶- صدور تضمین جهت انعقاد قرارداد تسهیلات مالی با تأمین کنندگان منابع مالی موضوع ماده (۵۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ و اصلاحات بعدی آن، در عملیات اجرائی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای ملی و طرح های ملی استانی شده شروع شده با اولویت پیشرفت فیزیکی بیشتر، منوط به رعایت حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) سقف اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای مصوب در بودجه سنواتی خواهد بود و بازپرداخت تسهیلات مورد استفاده هر دستگاه از محل اعتبارات مصوب همان

دستگاه در سال‌های بعد صورت می‌پذیرد. پیش‌بینی اعتبارات در لوایح بودجه سنواتی و بازپرداخت آن به تأمین کنندگان منابع مالی، بر عهده بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوطه است.

ماده ۷- سازمان حسب مورد نسبت به استعلام سامانه‌ای اطلاعات موردنیاز پیش از صدور تضمین‌نامه اعم از مجوزها و مستندات و همچنین اطلاعات موردنیاز پس از صدور تضمین‌نامه اعم از اطلاعات تعهدات مرتبط و عملکرد مدیون اصلی اقدام نماید.

تبصره ۱- بانک مرکزی موظف است امکان استعلام سامانه‌ای اطلاعات تسهیلات و تعهدات به پشتوانه تضمین‌نامه دولت را از طریق سامانه‌های خود و یا روش موردتوافق آن بانک و سازمان، برای سامانه فراهم آورد. این اطلاعات اعم از اطلاعات تسهیلات و تعهدات به ذینفعی مؤسسات اعتباری و بانک مرکزی است.

تبصره ۲- وزارت موظف است امکان استعلام برخط و سامانه‌ای اطلاعات مانده بدهی و مطالبات دستگاه‌های اجرایی به/از کلیه اشخاص را برای سازمان فراهم آورد.

تبصره ۳- سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است مستقیماً و یا از طریق شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، اطلاعات انتشار و تسویه اوراق مالی اسلامی انتشاریافته به پشتوانه تضمین‌نامه دولت و همچنین اوراق مالی اسلامی منتشره توسط دستگاه‌های اجرایی را به‌صورت سامانه‌ای برای سامانه ارسال کند.

تبصره ۴- صندوق توسعه ملی موظف است ماهانه اطلاعات تسهیلات و تعهدات به پشتوانه تضمین دولت را در سامانه به‌روزرسانی کند.

ماده ۸- سازمان مطابق قوانین و مقررات و با شرایط مشخص‌شده توسط کمیته نظارت بر انتشار اوراق، اقدام به صدور تضمین‌نامه اوراق مالی اسلامی نموده و اطلاعات تضمین‌نامه را به‌صورت سامانه‌ای در اختیار وزارت قرار دهد. **تبصره-** در اسناد خزانه اسلامی سازمان موظف است اطلاعات تخصیص هر دستگاه را برای وزارت ارسال نماید.

ماده ۹- وزارت موظف است پس از انتشار اوراق مالی اسلامی اطلاعات مربوط به انتشار، عرضه، فروش و بازپرداخت اوراق مالی اسلامی منتشرشده شامل مبلغ و تاریخ سررسید را به‌صورت سامانه‌ای برای سازمان ارسال نماید و سازمان متناسب با اطلاعات دریافتی نسبت به پیش‌بینی و درج هزینه‌های مربوط در لوایح بودجه سال‌های آتی اقدام نماید.

ماده ۱۰- در صورتی که دستگاه اجرایی به‌موجب قوانین، مجاز به صدور تضمین باشد، موظف است اطلاعات تضمین‌نامه را در سامانه ثبت و شناسه یکتای تضمین دریافت نماید.

تبصره ۱- اطلاعات تضمین‌نامه موضوع این ماده باید حداقل شامل اطلاعات مربوط به مدیون اصلی، ذینفع تضمین، تاریخ صدور تضمین‌نامه، مبلغ تضمین، نوع ارز، مهلت اعطای تسهیلات، تاریخ اعتبار تضمین‌نامه و جدول بازپرداخت باشد. سایر اطلاعات موردنیاز حسب مورد به تشخیص سازمان است.

تبصره ۲- تضمین نامه های شرکت در فرآیند ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش پرداخت و حسن اجرای کار مطرح شده در آیین نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ هیأت محترم وزیران، از شمول این ماده مستثنا هستند.

تبصره ۳- مؤسسات اعتباری و بیمه ای دولتی از شمول این ماده مستثنا هستند.

ماده ۱۱- تاریخ تنظیم قرارداد تسهیلات و تعهدات و یا تاریخ امهال به پشتوانه تضمین دولت، در تضمین نامه های جدید لزوماً باید پس از تاریخ صدور تضمین نامه باشد.

ماده ۱۲- سازمان موظف است پس از پایش تضامین و با توجه به اطلاعات ثبت شده در سامانه سمات، متناسب با پیش بینی تعهدات عهده دولت به پشتوانه تضامین، هزینه های مربوط را در لوایح بودجه سنواتی پیش بینی و لحاظ نماید.

فصل سوم - شیوه محاسبه ارقام مندرج در تضمین نامه

ماده ۱۳. نحوه محاسبه اقساط، سود و مانده بدهی تسهیلات ریالی در عقود غیرمشارکتی مبتنی بر تضامین دولت، بر اساس نحوه محاسبه اقساط مصوب شورای پول و اعتبار است.

تبصره. در صورتی که در قرارداد تسهیلات مدت زمان تنفس وجود داشته باشد، طی این مدت به اصل تسهیلات سود مطابق نرخ سود تسهیلات غیرمشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار تعلق گرفته و اقساط و سود پس از پایان مدت تنفس بر اساس مجموع مبلغ اصل تسهیلات و سود دوره تنفس مطابق نحوه محاسبه اقساط مصوب شورای پول و اعتبار محاسبه می گردد.

ماده ۱۴. مؤسسات اعتباری پس از اعطای تسهیلات به پشتوانه تضامین دولت فقط مجاز به محاسبه و دریافت اقساط (بابت اصل تسهیلات و سود متعلقه) خواهند بود و نباید هیچ مبلغ دیگری را تحت عنوان کارمزد و یا غیره از مشتریان دریافت نمایند.

تبصره. نگهداری مبلغی از تسهیلات پرداختی توسط مؤسسه اعتباری نزد خود، تحت هر عنوان، مجاز نیست.

ماده ۱۵. به منظور محاسبه یارانه سود تسهیلات، اقساط دریافتی مؤسسه اعتباری را با توجه به نرخ سود تسهیلات غیرمشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار و اقساط مشتری را با توجه به نرخ سود سهم مشتری مطابق نحوه محاسبه اقساط مصوب شورای پول و اعتبار محاسبه نمایند. اختلاف بین اقساط دریافتی مؤسسه اعتباری و اقساط مشتری، یارانه سود و در تعهد دولت است.

ماده ۱۶. نحوه محاسبه سود حاصل از امهال به صورت زیر است:

الف- در صورت امهال مطالبات غیرجاری از طریق تجدید و تبدیل قرارداد، ارزش حال بخش سررسید نشده و جاری مطالبات نیز مشمول امهال خواهد بود.

ب- سود حاصل از امهال به وجه التزام تأخیر تأدیه دین تعلق نمی‌گیرد و تسویه وجه التزام تأخیر تأدیه دین مطابق توافق بدهکار با مؤسسه اعتباری است.

ج- در صورتی که سود حاصل از امهال به عهده دولت باشد، مطابق مدت زمان امهال سود حاصل از امهال مطابق فرمول زیر است:

تعداد روزهای واقعی سال	تعداد روزهای امهال / امهال شده	روزهای تضمین × غیرمشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار	نرخ سود عقود	مجموع مطالبات سررسید گذشته و ارزش حال اقساط سررسید نشده	سود حاصل از امهال =
------------------------	--------------------------------	---	--------------	---	---------------------

د- ارزش حال اقساط سررسید نشده معادل آن مقدار تسهیلات است که اقساط بازپرداخت آن مطابق نحوه محاسبه اقساط مصوب شورای پول و اعتبار برابر با اقساط سررسید نشده باشد.

فصل چهارم - تمدید/اصلاح/ابطال تضمین‌نامه

ماده ۱۷- تمدید تاریخ اعتبار تضمین‌نامه منوط به ارائه درخواست توسط متقاضی (با هماهنگی با ذینفع)، قبل از پایان تاریخ اعتبار تضمین‌نامه، در سامانه است.

تبصره - تمدید تاریخ اعتبار تضمین‌نامه مستلزم به‌روزرسانی کلیه مستندات ارائه‌شده در زمان صدور تضمین توسط متقاضی است.

ماده ۱۸- اصلاح مندرجات تضمین‌نامه نظیر مبلغ تضمین، مدیون اصلی، ذی‌نفع تضمین، استنادات قانونی و مجوزها و اطلاعات مربوط به موضوع تضمین به درخواست متقاضی یا ذینفع تضمین تا قبل از پایان تاریخ اعتبار تضمین‌نامه و پس از تأیید رکن دیگر (متقاضی یا ذینفع تضمین) در سامانه امکان‌پذیر است.

تبصره - اصلاح تضمین‌نامه موضوع ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور، منوط به اصلاح مصوبه شورای اقتصاد است.

ماده ۱۹- ابطال تضمین‌نامه منوط به ارائه درخواست توسط متقاضی یا ذینفع تضمین تا تاریخ اعتبار تضمین‌نامه در سامانه امکان‌پذیر است.

تبصره ۱- ابطال تضمین‌نامه به درخواست متقاضی، منوط به تأیید ذینفع تضمین است.

تبصره ۲- ابطال تضمین‌نامه به درخواست متقاضی پس از اعطای تسهیلات و تعهدات و انتشار اوراق مالی اسلامی امکان‌پذیر نیست.

ماده ۲۰- تضمین‌نامه در صورت تحقق حداقل یکی از شرایط ذیل ابطال می‌گردد:

۱- گذشتن از تاریخ اعتبار تضمین‌نامه و عدم درخواست مطالبه تضمین‌نامه توسط ذینفع تا آن تاریخ

۲- عدم ایجاد تعهد تا سررسید مهلت اعطای تسهیلات

ماده ۲۱- سازمان پس از بررسی درخواست تمدید، اصلاح و ابطال می‌تواند حسب مورد نسبت به تمدید، اصلاح و ابطال تضمین‌نامه، اقدام نموده و مراتب را از طریق سامانه به ذینفع تضمین و متقاضی اعلام نماید.

تبصره ۱- درخواست تمدید، اصلاح و ابطال تضمین‌نامه تنها بر روی تضمین‌نامه‌های صادره و موجود در سامانه قابل ثبت است.

تبصره ۲- تا پیش از تأیید تمدید، اصلاح و ابطال تضمین‌نامه توسط سازمان، ملاک عمل تضمین‌نامه صادره قبلی در سامانه است.

تبصره ۳- در صورتی که درخواست تمدید و یا اصلاح تضمین‌نامه مورد تأیید قرار گرفت، بدون تغییر شناسه یکتا، تضمین‌نامه اصلاحی جایگزین تضمین‌نامه پیشین شده و مفاد تضمین‌نامه قبلی قابل استناد نیست.

فصل پنجم - انتقال بدهی به دولت

ماده ۲۲- در صورتی که ایفای تعهدات مالی مدیون اصلی از محل اعتبارات قانون بودجه عمومی سنواتی باشد، پس از گذشت سررسید هر قسط از تسهیلات تضمین شده، در صورتی که تاریخ اعتبار تضمین‌نامه مربوطه منقضی نشده باشد و پرداخت قسمتی یا کل بدهی توسط مدیون اصلی صورت نگرفته باشد، ذینفع تضمین می‌تواند درخواست مطالبه تضمین‌نامه را در سامانه ثبت نماید.

تبصره ۱- در مواردی که ایفای تعهدات مالی مدیون اصلی غیر از محل اعتبارات قانون بودجه عمومی سنواتی باشد، پس از گذشت سررسید آخرین قسط هر یک از تسهیلات تضمین شده، در صورتی که تاریخ اعتبار تضمین‌نامه مربوطه منقضی نشده باشد و پرداخت قسمتی یا کل بدهی توسط مدیون اصلی صورت نگرفته باشد، ذی‌نفع تضمین می‌تواند درخواست مطالبه تضمین‌نامه را در سامانه ثبت نماید.

تبصره ۲- در مواردی که ذی‌نفع تضمین اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی می‌باشند، وزارت (سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران) به نمایندگی از ذی‌نفع، درخواست مذکور را در سامانه ثبت نماید.

تبصره ۳- در صورتی که درخواست مطالبه تضمین‌نامه، مطابق با شرایط این ماده در سامانه ثبت گردد و در حین فرآیند بررسی درخواست، تاریخ اعتبار تضمین‌نامه صادره منقضی شود، درخواست مربوطه کماکان معتبر بوده و سازمان می‌بایست مطابق با بررسی‌های انجام شده اقدام نماید.

تبصره ۴- در صورتی که به پشتوانه یک تضمین‌نامه بیش از یک تسهیلات اعطا شده باشد، امکان مطالبه تضمین‌نامه برای هر یک از تسهیلات امکان‌پذیر است.

ماده ۲۳- مؤسسات اعتباری موظفاند اطلاعات تسهیلات و تعهدات ایجاد شده به پشتوانه تضمین دولت و شناسه یکتای مربوطه را در سامانه سمات ثبت نمایند تا امکان استعلام سامانه‌ای برای سازمان فراهم شود.

تبصره ۱- در صورت عدم ثبت شناسه یکتای تضمین به همراه اطلاعات تسهیلات مربوطه در سامانه سمات، امکان ثبت درخواست مطالبه تضمین نامه برای مؤسسه اعتباری وجود ندارد.

تبصره ۲- بانک مرکزی موظف است امکان استعمال اطلاعات مربوط به تسهیلات تبدیل شده به بدهی دولت را از طریق سامانه سمات برای سامانه فراهم نماید.

تبصره ۳- بانک مرکزی موظف است سامانه سمات را به نحوی به روزرسانی کند که ثبت شناسه یکتا برای تسهیلات و تعهدات جدید در سامانه سمات، پیش از اعطا شماره پیگیری تسهیلات/تعهدات باشد.

ماده ۲۴- سازمان حسابرسی مطابق بند (پ) ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ مجلس شورای اسلامی موظف است درخواست مطالبه تضمین نامه را در سامانه با توجه به اطلاعات مربوط به تضمین نامه و تعهدات به پشتوانه تضمین، رسیدگی و اظهارنظر نماید.

تبصره ۱- اظهارنظر سازمان حسابرسی باید شامل مبلغ بدهی منتقل شده به دولت به تفکیک اصل، سود، جریمه تأخیر و سایر هزینه ها و همین طور تاریخ انتقال بدهی به دولت باشد.

تبصره ۲- رسیدگی به رعایت قیود ذکر شده در تضمین نامه جهت اعطا تسهیلات، در شناسایی مطالبات از دولت بر عهده سازمان حسابرسی است.

ماده ۲۵. محاسبات مربوط به مبلغی که تسهیلات گیرنده به مؤسسه اعتباری بابت بازپرداخت تسهیلات می پردازد، مشتمل بر مانده اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین است. که مطابق فرآیند ذیل با توجه به پرداخت ها و زمان پرداخت ها محاسبه و مانده بدهی سررسید شده در هر مرحله پرداخت از حاصل جمع ردیف های ذیل محاسبه می گردد:

الف- مانده اصل و سود سررسید شده بازپرداخت نشده قرارداد؛

ب- وجه التزام تأخیر تأدیه دین (از تاریخ پرداخت قبلی تا تاریخ محاسبه فعلی) بر اساس مبلغ محاسبه شده در بند (۱) این ماده محاسبه می شود؛

ج- مانده وجه التزام تأخیر تأدیه دین تا پرداخت قبل

تبصره ۱. سررسید اقساط در قرارداد ملاک محاسبه مبنای تعیین زمان سررسید در محاسبات موضوع این ماده است.

تبصره ۲. وجه التزام تأخیر تأدیه دین دوره محاسبه با نرخ سود مندرج در قرارداد ملاک محاسبه از تاریخ سررسید اقساط بر اساس مبلغ اقساط و مدت زمان تأخیر به شرح زیر محاسبه می‌شود:

تعداد روزهای واقعی سال	تعداد روزها از تاریخ سررسید تا تاریخ محاسبه وجه التزام	نرخ سالیانه وجه التزام	مانده اصل و سود سررسید شده = تأخیر دین	وجه التزام
			$\times$	$\times$
			بازپرداخت نشده	تأدیه
				ابلغی بانک مرکزی

تبصره ۳. مبالغ پرداختی مشتری در هر مرحله پرداخت، بین اجزای بدهی محاسبه شده وی مشتمل بر اصل، سود قبل از سررسید و وجه التزام تأخیر تأدیه دین تسهیم بالنسبه می‌گردد.

ماده ۲۶- کلیه مطالبات ارزی و ریالی که در چارچوب قوانین و مقررات به سرفصل مطالبات بانک از دولت منتقل شده یا می‌شود و به تأیید سازمان حسابرسی رسیده یا می‌رسد، بر مبنای نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار در هر سال محاسبه می‌شود به طوری که مانده بدهی تسویه نشده دولت مشتمل بر اصل و سود متعلقه با نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار مبنای محاسبه سود در هر سال می‌باشد. (مطابق مصوبه قبلی)

تبصره ۱- تعهدات تحت تضمین دولت، پس از تأیید سازمان حسابرسی به سرفصل مطالبات از دولت منتقل می‌شود. لکن ملاک زمانی محاسبه مانده بدهی انتقال یافته به دولت از زمان سررسید است.

تبصره ۲- در انتقال به سرفصل مطالبات از دولت، جریمه وجه التزام تأخیر تأدیه دین از تاریخ سررسید تا تاریخ مطالبه تضمین، به حساب مطالبات از دولت نیامده و در تعهد مدیون اصلی است و غیر از آن محاسبه هیچ‌گونه جریمه وجه التزام تأخیر تأدیه دین مجاز نیست.

تبصره ۳- مطالبات ارزی که در قرارداد مربوطه صرفاً وجه التزام درج شده است سودی معادل نرخ وجه التزام مندرج در قرارداد با رعایت قانون مربوط لحاظ می‌شود. مطالبات ارزی مذکور باید در چهارچوب استانداردهای قابل اجرا در کشور و بر اساس نرخ ارز روزانه بانک مرکزی در زمان تسویه بدهی انتقال یافته به دولت تسعیر شود.

فصل ششم - اطلاعات تضامین فاقد شناسه یکتا

ماده ۲۷- مؤسسات اعتباری موظفاند حداکثر تا سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، کلیه تضامین به ذی‌نفعی خود را که شناسه یکتای تضمین ندارد را در سامانه ثبت نمایند.

تبصره ۱- مؤسسات اعتباری موظفاند ظرف یک ماه پس از دریافت شناسه یکتا مربوط به تسهیلات و تعهدات موضوع این ماده، شناسه یکتا را در سامانه سمات ثبت نمایند.

تبصره ۲- سازمان، اطلاعات تسهیلات و تعهدات دریافتی موضوع این ماده را که تاریخ سررسید تعهد آن‌ها گذشته، در اختیار سازمان حسابرسی قرار داده و سازمان حسابرسی موظف است آن را رسیدگی نموده و نسبت به ثبت نتیجه در سامانه اقدام نماید. سازمان تنها اطلاعات مورد تأیید سازمان حسابرسی را ملاک تسویه قرار می‌دهد.

تبصره ۳- در صورتی که به هر علت اطلاعات مربوط به تسهیلات اعطاشده به پشتوانه تضامین فاقد شناسه یکتا در سامانه سمات موجود نباشد، موسسه اعتباری موظف است اطلاعات تسهیلات مربوطه را در سامانه ثبت نماید.

ماده ۲۸- بانک مرکزی موظف است ظرف سه ماه پس از ابلاغ دستورالعمل، کلیه اطلاعات و سوابق تسهیلات و تعهداتی را که به پشتوانه تضامین‌نامه‌های دولت به ذینفعی بانک مرکزی که فاقد شناسه یکتای تضامین هستند، به همراه اطلاعات تضامین‌نامه‌های مربوطه، در سامانه ثبت نماید.

ماده ۲۹- صندوق توسعه ملی موظف است ظرف سه ماه پس از ابلاغ دستورالعمل، کلیه اطلاعات مربوط به آخرین وضعیت تضامین‌نامه‌های عهده دولت به ذینفعی صندوق توسعه ملی را که فاقد شناسه یکتای تضامین هستند، در سامانه ثبت نماید.

تبصره ۱- صندوق توسعه ملی ظرف یک ماه پس از تأیید اطلاعات تضامین توسط سازمان، نسبت به ثبت اطلاعات آخرین وضعیت تسهیلات مربوط به تضامین عهده دولت در سامانه اقدام نماید.

تبصره ۲- بانک مرکزی ظرف یک ماه پس از ثبت اطلاعات تسهیلات توسط صندوق توسعه ملی، نسبت به بررسی و تکمیل اطلاعات مربوطه اقدام نماید.

ماده ۳۰- سازمان موظف است اطلاعات تضامین فاقد شناسه یکتا ثبت شده را ظرف مدت یک ماه مورد بررسی قرار داده و نسبت به تأیید، رد و یا درخواست تکمیل اطلاعات، اقدام نماید.

تبصره ۱- سازمان موظف است برای تضامین فاقد شناسه یکتا که در سامانه ثبت شده و مورد تأیید است اقدام به صدور شناسه یکتا نماید.

تبصره ۲- صرفاً تضامین‌نامه‌های دارای شناسه یکتا از سامانه، واجد اعتبار بوده و دولت هیچ‌گونه تعهدی در خصوص تضامین فاقد شناسه از سامانه، بر عهده نخواهد داشت.

محمد باقر نوبخت